

Stanovisko

Katedry práva životního prostředí

Právnické fakulty Univerzity Karlovy

k hlasování Poslanecké sněmovny o novelizaci zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, po vetu prezidenta republiky

Katedra práva životního prostředí Právnické fakulty Univerzity Karlovy vyjadřuje následující stanovisko k hlasování Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR o vetu prezidenta republiky k novele zákona č. 114/1992 Sb., kterou se upravují některá jeho ustanovení, především v části týkající se národních parků.

Připomínáme, že v neděli 19. února 2017 uběhlo přesně 25 let, kdy bylo přijato původní znění zákona o ochraně přírody a krajiny a že dne 1. 6. 2017 uplyne 25 let od nabytí účinnosti této významné právní normy, která dodnes představuje jednu z nejkompexnějších a nejfunkčnějších norem na ochranu životního prostředí v České republice. Zásadním způsobem je pak propojena s evropským unijním právem a má své hluboké kořeny i v právu mezinárodním.

Předmětná novela se významně dotýká zejména nové právní úpravy národních parků, když představuje první závažnější změny v jednom z pilířů osnovy zákona o ochraně přírody a krajiny, totiž ve zvláštní územní ochraně, po roce 1992.

Novelu ve znění schváleném Poslaneckou sněmovnou na minulé schůzi hodnotíme jako souladnou s texty platné Státní environmentální politiky ČR na léta 2012-2020, platné Strategie ochrany biologické rozmanitosti na léta 2016-2025 a aktualizovaného Státního programu ochrany přírody a krajiny ČR.

Již v předchozím stanovisku ze dne 14. února 2017 k změnám navrženým Senátem (které byly odmítnuty na minulé schůzi Poslanecké sněmovny přesvědčivou nadpoloviční většinou poslanců) jsme poukazovali na právní a věcná rizika senátního návrhu, která by vyplývala v případě jejich přijetí. Nyní stojí Poslanecká sněmovna před novým hlasováním, tentokrát o vetu prezidenta republiky, který se do značné míry ztotožnil s názorem Senátu.

Poukazujeme na skutečnost, že předmětná novela se netýká jen Národního parku Šumava, ba dokonce není jen o úpravě národních parků. Jsou v ní obsaženy i změny, které představují opravy některých chybných a účelových změn v ostatním textu zákona o ochraně přírody a krajiny, ke kterým došlo v minulosti a které se ukázaly jako nefunkční. Katedra proto tyto nové úpravy vítá a podporuje je.

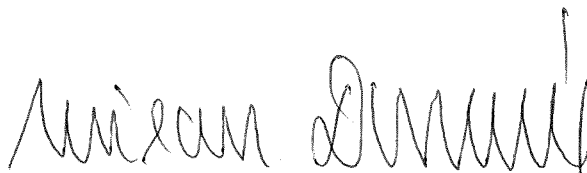
Pokud jde o navrhovanou novou právní úpravu národních parků, katedra věří, že i když se jedná mnohdy o novinky, které dosud v praxi nebyly vyzkoušeny, přesto může jít o funkční ustanovení, která

v praxi pomohou lépe a efektivněji dosahovat cílů ochrany přírody a krajiny (která je ostatně dle § 58 odst.1 zákona č.114/1992 Sb. veřejným zájmem), zejména zlepšit stav dochovaných přírodních ekosystémů a bránit dalším ztrátám biologické rozmanitosti, dále zjednodušit administrativu v oblasti ochrany přírody a vytvořit prostor pro snahu nalézt dialog, porozumění a stabilitu, pokud jde o vztahy mezi státem, územně samosprávnými celky a vlastníky nemovitostí, včetně efektivnějšího výkonu veřejné správy v oblasti ochrany přírody a krajiny na území národních parků.

Zároveň jsme přesvědčeni, že není pravda, jak prezentují odpůrci vládního návrhu novely zákona ve znění schváleném Poslaneckou sněmovnou na minulé schůzi, že tato novela zhorší postavení obcí a možnost jejich rozvoje na území národních parků. Poukazujeme na skutečnost, že rozvoj, resp. trvale udržitelný rozvoj obcí je záležitost, kterou je nutné z právního i věcného hlediska řešit nikoliv dílčím způsobem v jednom složkovém zákoně typu zákon o ochraně přírody a krajiny, nýbrž komplexně a systémově, s tím, že již v současné době jsou podmínky pro toto upraveny v celé řadě zákonů z oblasti systému českého veřejného práva, včetně práva životního prostředí, a to na celém území ČR.

Katedra práva životního prostředí Právnické fakulty Univerzity Karlovy vítá rozhodnutí Poslanecké sněmovny, kterým přehlasovala na minulé schůzi Senátní pozměňovací návrhy a rozhodnutí, kterým Sněmovna setrvala na svém původním návrhu z konce roku 2016. V nynějším, konečném hlasování, které by mělo proběhnout na dubnové schůzi Poslanecké sněmovny, se katedra plně staví za text novely ve znění navrhovaném Sněmovnou a věří, že Poslanecká sněmovna najde potřebnou většinu na přehlasování veta prezidenta ČR. Z výše uvedených důvodů jsme přesvědčeni, že setrvání Poslanecké sněmovny PČR na jí schváleném textu návrhu novely zákona č.114/1992 Sb. je jedinou přijatelnou alternativou. Doufáme, že předmětná novela zákona funkčně doplní dosavadní pojetí právní úpravy ochrany přírody a krajiny v České republice a přispěje zejména ke zkvalitnění a stabilitě procesů ochrany přírody a výkonu veřejné správy na území národních parků.

V Praze dne 30. března 2017

Prof. JUDr. Milan DAMOHORSKÝ, DrSc.
proděkan a vedoucí Katedry práva životního prostředí
Právnická fakulta Univerzity Karlovy